

Nu zijt welkome,
mens van licht uit Licht.
Treed buiten onze dromen
met jouw gezicht.
Stuur het aan op scheiding
tussen dageraad en nacht,
nieuwe vreedstijden
na zoveel man en macht.
Kyrieleis!

Nu zijt welkome,
mens van licht in mij,
die als een kind wil wonen
weerloos en vrij,
in het land van morgen
dat de ware vrede kent;
waar wij zijn geborgen,
gezien, aanvaard, erkend.
Kyrieleis!

Nu zijt welkome,
langverwachte mens.
Dat wij, aan angst ontkomen,
verstaan jouw wens:
ooit te kunnen spreken
van een wereld omgekeerd,
waar de kunst van delen
voorgoed is aangeleerd.
Kyrieleis!

één keer per jaar legt God zich als een kind op de aarde

Enige tijd geleden werd in Canada een nieuwe methodiek gelanceerd in aanpak van pestgedrag en vandalisme bij schoolkinderen. Inmiddels vond deze in meerdere landen haar ingang. Het principe is bijzonder eenvoudig: maandelijks komt een baby op bezoek in de klas. De kinderen hoeven niets anders te doen dan betrokken en goed te kijken naar dat kleintje, naar de interactie met zijn ouders en met zijn ontwikkeling. Een coach bespreekt met de klas wat ze opmerken. En het wonder gebeurt: beetje bij beetje zie je kinderen sociaal en emotioneel vaardiger worden. De sfeer in de groep wordt veiliger en zorgzamer. 'Roots of empathy'

Eén keer per jaar legt God zich als een kind op de aarde. Christen zijn of beter christen worden -of zelfs mens zijn, mens worden- heeft te maken met een weg naar beneden, een afdalende weg. En niet zoals ons vaak voorgehouden wordt- een weg naar omhoog.

We hebben een God op bezoek; een God die op zoek is naar de mens. Gods toewending in Jezus naar ons is geen romantisch en statisch verhaal van toen, lang geleden. God wordt nog steeds mens. Genade stroomt naar het laagste punt. Hij heeft zich aan onze voeten neergelegd.

Volwassenen kunnen het Woord van God wel lezen en uitleggen,
maar een kind brengt het naar binnen en naar voren.

Gewenning en gewoonte zijn geen goede raadgevers
in de omgang met Gods Woord.

Wie luistert met de oren van vorig jaar,
zal dit jaar niets nieuws horen.

Wie kijkt met de ogen van vorig jaar, zal dit jaar niets nieuws zien.

Trouwens, om te weten waartoe Gods Woord in staat is,
kijken we best niet te veel achterom,
naar voorbije gebeurtenissen en oude herinneringen.

We kijken beter vooruit,
met de ogen van een kind,
naar wat nog komen en groeien kan.

Mogen we in deze kerstwake
het Woord van God bij ons binnenbrengen,
ongekunsteld en zonder vooroordelen?
Verbeelden en verhalen en inzingen.

Zo geschiedt het in die dagen:
er gaat een besluit uit van Caesar Augustus
dat elke familie moet worden ingeschreven.
Deze eerste inschrijving geschiedt
als Quirinius landvoogd van Syrië is.

Allen zijn op reis gegaan om te worden ingeschreven,
ieder naar zijn eigen stad.
Ook Jozef klimt op van Galilea, uit de stad Nazaret,
naar Judea, naar de stad van David
die Bethlehem wordt geroepen,
omdat hij is uit het huis en de vaderlijn van David,
om te worden ingeschreven samen met Maria,
die aan hem uitgehuwelijkt is en zwanger is.

Maar het geschiedt als zij dáár zijn,
dat de dagen vervuld zijn dat zij bevallen moet,
en zij bevalt van haar eerstgeboren zoon;
zij wikkelt hem in doeken en legt hem omhoog in een kribbe,
omdat er voor hen geen plaats is geweest in de herberg.

Er zijn in die landstreek herders geweest
die in het open veld vertoevend waakten over hun kudde.
Dan staat een aankondigingsbode van de ENE bij hen;
glorie van de ENE omstraalt hen;
ze worden bevreesd, in grote vrees.

De aankondigingsbode zegt tot hen: vreest niet!,
want zie, ik kondig u aan: grote vreugde,
bestemd voor heel de gemeenschap:
voor jullie allen is heden geboren een bevrijder;
hij is een Messias en Heer,
in de stad van David.

Dit is u ten teken: ge zult vinden een zuigeling
in doeken gewikkeld en liggend in een kribbe!

Lucas 2,1-12

In 't donker van verdrukking en pijn
waar mensen niet genoemd
vergeefs op zoek naar veiligheid
tot wanhoop zijn gedoemd:
dat hier Uw woord in ons gebeurt
ons leven door uw Naam gekleurd.

In 't donker van vergetelheid,
de mens niet meegeteld
maar vragend om geborgenheid,
wordt nieuwe hoop gemeld:
Gods woord dat in een mens gebeurt
ons leven door zijn Naam gekleurd.

U komt tot ons, alleen maar een woord:
'Ik zal er zijn voor u'.
U wordt een mens, gezien en gehoord,
Gods beeld voor hier en nu:
dat nu uw woord in ons gebeurt
ons leven door uw Naam gekleurd.

Zoals ook toen begint het heel klein,
een kind, een mens van niets
een stille vraag, om liefde te zijn
voor hen die niemand ziet:
nieuw leven groeit waar God gebeurt
en waar zijn Naam ons leven kleurt.

op de wijze van: Nu is die roe van Jesse gebloeyt

hoe groot moet je zijn om klein te kunnen worden?

Hoe groot moet je zijn om klein te kunnen worden? Op Kerstmis gaat het inderdaad over groot en over klein. De engelen zetten hoog en groots in, wanneer ze zingen: 'Eer aan God in den hoge en vrede op aarde aan de mensen in wie Hij welbehagen heeft'. Daar begint het verhaal van Kerstmis: 'in den hoge', bij de grootheid van God.

Wat maakt Kerstmis voor gelovigen zo ontroerend? Uiteraard het kleine kind in de kribbe. Elke pasgeboren baby maakt diepe gevoelens in ons wakker. Tegelijk gaat het op Kerstmis om nog zoveel meer. Jezus is niet zomaar een pasgeboren kind als alle andere. In zijn kleinheid woont de grootheid van God. Dat maakt Kerstmis voor ons zo ontroerend.

Zo groot is God dat Hij in Jezus zo klein kan worden. Is klein worden dan belangrijk? Wie wil er nu klein worden? Een mens is geroepen om te groeien, om zijn talenten te gebruiken en op eigen benen te staan.

We houden van kleine kinderen, maar willen niet dat deze kinderen klein blijven. Ze moeten groot worden. En toch weten we: groeien heeft niet alleen te maken met leren 'groot zijn', maar ook met leren 'klein zijn'. Dat zijn trouwens de moeilijkste lessen in het leven: die om te leren 'klein zijn'.

Over welke moeilijke kleinheid gaat het dan? Het gaat over de kleinheid die met nabijheid te maken heeft. Grootheid schept afstand, kleinheid schept nabijheid.

Wie dichter bij zijn collega's wil komen, moet zijn houding van superioriteit durven afleggen. Wie dichter bij zijn vriend of partner wil komen, moet zijn broosheid en beperktheid in de liefde durven erkennen. Wie dichter bij zichzelf wil komen, moet zijn zwakke plekken onder ogen durven zien. Wie dichter bij God wil komen, moet eerst van het podium weer op de vlakke grond van het leven gaan staan.

Op weinig feestdagen voelen we zoveel nabijheid als op Kerstmis. Die nabijheid doet ons goed. Ze maakt andere en betere mensen van ons.

Verlang je naar meer nabijheid, zegt Jezus, hou dan niet angstvallig je grootheid of stoerheid vast. Geef ruimte aan je kleinheid en je zal zoveel nabijheid winnen. Grootheid schept afstand, kleinheid schept nabijheid.

Dat is het geheim van Kerstmis. Dat is het geheim waarvan Jezus de sleutel heeft.

Het was letterlijk weer zoveel keren een anti-Kerstmis in het dun geworden jaar 2018. Het tegendeel van alles waar het met Kerstmis over gaat. Geen levend maar een dood kind. Geen gelukkige jonge ouders maar een gebroken gezin. Geen warme verbondenheid maar koude verlatenheid. Geen liederen van vreugde maar tranen van verbijstering. 'Waar is God?' vragen wij dan. Maar is dat wel de goede vraag? Juister lijkt me hier de vraag: 'Waar is de mens?'. Waar is de mens met zijn ethische en sociale verantwoordelijkheid? Waar is de mens voor zijn medemens? Kerstmis mag ons niet in slaap wiegen. Kerstmis gaat niet over romantische kaartjes en sfeervolle dromen. Kerstmis gaat over de dagelijkse realiteit. Het kind in de kribbe ligt er niet voor zichzelf. Het ligt er namens alle kinderen die te klein zijn om zich te weren en zich te verdedigen. Het ligt er namens alle mensen die kamperen in het open veld of overleven in de kansarme rand van de samenleving. Het ligt er namens allen die uitzien naar God omdat zij alleen nog van Hem redding en eetherstel kunnen verwachten.

Het lied van de engelen op Kerstmis begon hoog met een feestelijk 'Eer aan God in den hoge'. Hun lied bleef daar echter niet hangen. Het daalde naar beneden met een hoopvol "vrede op aarde aan de mensen in wie Hij welbehagen heeft". Die bede mogen we op Kerstmis niet loslaten. Hoe groot moet je zijn om klein te kunnen worden? Ik hoop dat die vraag mag natrillen, in de buurt van de kribbe. In Jezus legde God alle grootheid af, om ons nabij te kunnen te zijn, zo nabij als mogelijk. Daar kunnen wij slechts erkentelijk en dankbaar voor zijn.

Mgr. J. Bonny

des hommes et des dieux

De film is gebaseerd op een waargebeurde geschiedenis, van zeven monniken (de achtste verstopte zich onder zijn bed en wist zo te overleven) die in 1996 zijn ontvoerd door moslimterroristen in Algerije en later zijn vermoord. De broeders wisten dat ze in groot gevaar verkeerden. Toch besloten ze unaniem om niet te vertrekken, en hun lot deemoedig af te wachten. De film laat zien hoe ze tot dat besluit kwamen, in gesprekken met elkaar en door te bidden. Cruciaal zijn de diensten, waarin ze gezamenlijk psalmen zingen, waarvan de teksten licht laten schijnen op hun lot. De lichamelijke kwetsbaarheid en het lijden van Christus, zijn het voorbeeld voor de monniken, waardoor ze op hun post blijven.

De Franse monniken bidden, zingen, verbouwen groente en verzamelen honing. De kerkelijke routine vormt in het trappistenklooster in het Algerijnse bergdorpje Tibhirine zeker een belangrijk onderdeel, maar minstens even essentieel is het werk dat ze daarbuiten verrichten. De zieken verzorgen, de aarde bewerken, raad geven aan wie erom vraagt, de armen steun verlenen, ongeletterde mensen een handje toesteken bij hun administratie. De dorpingen maken ook dankbaar gebruik van hun kloosterarts. Wat de broeders doen heeft evenveel met barmhartigheid te maken als met bezinning.

Dat ze midden in een moslimland wonen (vanuit het klooster hoor je in de verte een muezzin roepen vanop zijn minaret) maakt hun dienstverlening des te opmerkelijker. Deze geestelijken belijden wel een bepaalde godsdienst maar ze staan open voor alle vormen van spiritualiteit. Ze discussiëren openlijk en vol interesse met de imams van het dorp en worden uitgenodigd voor de plaatselijke rituelen (huwelijken, begrafenissen, verjaardagsfeesten). Broederschap en wederzijds respect staan voorop.

Kortom, de monniken staan op goede voet met de dorpingen. Aan de harmonieuze situatie komt een einde als de oorlog tussen moslimfundamentalisten en de overheid doordringt tot het dorpje. Een man vertelt dat zijn dochter is doodgestoken in een bus omdat ze geen hoofddoek droeg. Twee leraressen worden vermoord omdat ze in hun klas opmerkten dat verliefdheid een normaal menselijk gevoel is. Een paar Kroatische gastarbeiders worden de keel doorgesneden als boodschap dat ongelovige buitenlanders in Algerije niet thuis horen.

De monniken beseffen dat ook zij gevaar lopen. Niet in het minst als fundamentalisten op kerstavond het klooster binnenvallen, omdat ze medicijnen willen hebben. De film begint immers op een kerstavond, wanneer Fayattia, leider van de plaatselijke islamisten, met geweld het klooster wil binnendringen om de dokter te dwingen mee te gaan: een van hen is gewond geraakt. We hebben even tevoren gezien waartoe Fayattia en de zijnen in staat zijn - tot het kelen van niet-islamieten. De scène waarin Christian, door het citeren van een koranvers, vervolgens het respect van Fayattia afdwingt, is indrukwekkend. Christian zegt het vers in het Frans: "Onder hen die de islam het vriendelijkst bejegenen zijn mensen die zich christenen noemen; onder hen zijn priesters en monniken..." - Fayattia maakt de zin af, in het Arabisch: "...die nederig zijn." Christian kan, doordat hij zich verdiept heeft in de andere religie, een beroep doen op wat de ander gelooft. Hij ontbindt zo de agressie. De gewapende mannen verdwijnen, maar pas nadat Christian hun verteld heeft dat het Kerstmis is, het feest van de 'Prins van de vrede', Sidna Isa. Fayattia weet wie hij bedoelt: Jezus.

Bescherming door de overheid wijzen de monniken af, omdat ze niet geassocieerd willen worden met het corrupte regime. Maar door geen partij te kiezen, maken de monniken zich verdacht bij beide partijen. De risicovolle positie leidt tot intense discussies in het klooster. Een van de monniken zegt dat blijven collectieve zelfmoord is, maar uiteindelijk besluit men unaniem om te blijven. Religieuze overwegingen - een herder verlaat zijn kudde niet - en de opvatting van de dorpingen, die willen dat de monniken blijven, geven de doorslag.

Midden in de advent, op 8 december, verklaarde paus Franciscus samen met achttien andere martelaren, de 7 trappisten monniken zalig. Naar aanleiding van deze zaligverklaring schreef Mgr. J. Bonny: *“Verwachten is niet toegeven aan ontgoocheling of verbittering. Het is blijven hopen op wat ondoenbaar lijkt. Immers, de mooiste verwachtingen van de mensheid liggen nog steeds verborgen als zaad in de aarde, te wachten op betere jaargetijden. Wanneer zal dat verborgen zaad kunnen kiemen, groeien en bloeien? Het is een open vraag. Dit jaar gaven de martelaren van Algerije de advent een actueel gezicht. Hun hoop en verwachting zijn niet verdwenen. Ze liggen onder de aarde – ook bij ons – te wachten op betere tijden. De vraag van de advent is niet wanneer God zal komen, maar wanneer de mens Hem zal ontvangen. Het is lastiger wachten op de mens dan op God.”*

Voici la nuit,
l'immense nuit des origines.
Et rien n'existe hormis l'Amour,
hormis l'Amour qui se dessine:
En séparant le sable et l'eau,
Dieu préparait comme un berceau;
la Terre où il viendrait au jour.

Dit is de nacht,
de oneindige nacht van het begin.
En niets bestaat dan alleen de liefde,
de liefde die zich aan het vormen is.
Door zand en water van elkaar te scheiden
bereidde God zich een schoot;
de aarde waarop Hij aan het licht zou komen.

Voici la nuit,
l'heureuse nuit de Palestine,
et rien n'existe hormis l'Enfant,
hormis l'Enfant de vie divine :
en prenant chair de notre chair,
Dieu transformait tous nos déserts
en Terre d'immortels printemps.

Dit is de nacht,
de gelukkige nacht van Palestina,
en niets bestaat dan alleen het kind:
het kind van goddelijk leven:
door mens te worden als wij,
veranderde God al onze woestijnen
in een land van onsterfelijke lente.

Voici la nuit,
La longue nuit où l'on chemine,
Et rien n'existe hormis ce lieu,
Hormis ce lieu d'espoirs en ruines :
En s'arrêtant dans nos maisons,
Dieu préparait comme un Buisson
La Terre où tomberait le Feu ! »

Dit is de nacht,
de lange nacht waar men op weg is.
En niets bestaat dan deze plaats,
deze plaats van verwoeste hoop.
Door zich in onze huizen op te houden
bereidde God als een struik,
de aarde waarop het vuur zou neerdalen.

R. P. Didier Rimaud (1922-2003)

<https://www.youtube.com/watch?v=3MKAimekUFc>

stap je mee in de schoenen van Maria?

De **kwetsbaarheid** van Maria die haar zo sterk maakt.

Het **uniek zijn** van Maria waardoor ze moeder kon worden van een heel volk.

De **generositeit** van Maria die vol vertrouwen zei: 'niet mijn wil maar Uw wil geschiede'.

Het **rechtvaardigheidsgevoel** van Maria waarmee ze telkens opnieuw ten strijde trok tegen het onrecht dat anderen werd aangedaan.

Toekomst durven dromen ondanks zoveel harde realiteit en deuren die dicht bleven.

Met **verbeelding** blijven geloven in haar Zoon en zijn boodschap van vertrouwen en liefde.

De **gastvrijheid** waarmee ze haar huis, haar hart en haar zoon heeft open gesteld voor iedereen zonder onderscheid.

Grote goedheid, God ben jij
midden onder mensen,
want je maakt de armen vrij
en vervult hun wensen.
Langzaam, zeker, komt jouw tijd:
alle wegen omgeleid.
Wie vooraan wou staan
zal dan achtergaan
en voortaan, opgestaan,
zal de arme leven
en de toon aangeven.

Groot zal zijn het klein verhaal
van de allerminsten.
Dood zal zijn de koopmanstaal
van profijt en winsten.
Langzaam, zeker, komt jouw tijd:
alle wegen omgeleid.
Wie vooraan wou staan
zal dan achtergaan
en voortaan, opgestaan,
zal de arme leven
en de toon aangeven.

Stap voor stap en voet bij stuk
zul jij verder komen,
tot de aarde met geluk
vol begint te stromen.
Langzaam, zeker, komt jouw tijd:
alle wegen omgeleid.
Wie vooraan wou staan
zal dan achtergaan
en voortaan, opgestaan,
zal de arme leven en de toon aangeven.

Klein Magnificat - Jan van Opbergen; melodie: 'Midden in de winternacht'

dat onze hoop wordt herboren

Voor mensen die hun vuur voelen doven,
hun ploeg laten staan,
niet meer verder kunnen gaan.
Dat hun kracht wordt herboren.

Voor mensen die niet meer durven vertellen,
niet meer kunnen genezen,
geen raad meer weten.
Dat hun levensmoed wordt herboren.

Voor mensen die geen huis meer durven bouwen,
niet meer kunnen zingen,
geen dankgebed meer kennen.
Dat hun spirit wordt herboren.

Voor onszelf,
dat het licht in onze ogen blijft glinsteren,
onze vriendschappen ons bezielen,
onze vrede weer aanwakkert.

Dat het kind in die donkere stal
onze hoop doet herboren worden
dat het met de wereld beteren kan.

https://www.youtube.com/watch?time_continue=18&v=dTrA0neTmMY

God, U grote Migrant en zwerver door alle tijden,
hopeloos verliefd op elke mens zoekt U een plek
om hier thuis te zijn.

Ooit is het U bijna gelukt.
Zij was nog jong en woonde in het Midden-Oosten.
Zij was op weg... maar, vreemde in een vreemde stad,
werd zij toch weer weggestuurd.
Er was voor haar en U geen plaats...

Toen hebt U haar schoot doorbroken.
Geboren in het veld werd U voorgoed
de Vreemdeling tussen ons.

God, grote Migrant, ongewenst uit dat ander land.
U doorkruist ons leven.
Uw blik is donker en U spreekt een vreemde taal.
U bent als toen nog altijd even arm en even weerloos ook.
Wij zijn intussen rijk geworden en zelfverzekerd.
Dat maakt een groot verschil.
Als U ons toespreekt, geeft U ons adem
en wij bouwen een menselijke stad.
Onze bondgenoten zijn mensen zonder rechten,
mensen zonder land, mensen zonder papieren
uit Afrika, uit Syrië of elders-en-nog-verder.
Gekwetst en eenzaam,
met de last van hun dierbare doden bezwaard.
Uw kracht is groot, God, machtig, broos en teer.
Uw liefde is wijsheid en omarmen.

U bent hier, Migrant, God,
op zoek naar een plek om thuis te zijn.
Ik vraag me af waar en hoe Gij Kerstmis viert?

naar Manu Verhulst

Wij komen tezamen,
zoekend naar de vrede,
en vinden de reden
in Bethlehem:
God van zo hoge,
naar ons toegebogen.
Komt laten wij Hem zoeken, (3x)
in elkaar.

Wij groeten de herders,
armen van de aarde,
die God ziet ontwaarden
in macht en geweld.
Wij zien en weten
dat wij hen vergeten.
Komt laten wij hen vinden, (3x)
in elkaar.

Wij groeten de wijzen,
naam en huis verloren,
op reis om te horen
waar God zich meldt.
Al wat wij zagen
was een kind vol vragen.
Komt laten wij Hem vinden. (3x)
in elkaar.

Het lied van een kind
zingt de winter
uit het land
het zwijgen wordt doorbroken
lawaai van wapens
wordt de mond gesnoerd
geen kille doodse stilte
maar het warme ruisen
van nieuw leven: toekomst
de goden en idolen zijn niet meer
brandhout zijn ze - nietsen en patsers
ons is enkel een Stem gegeven,
een Naam te midden van dit kinderlied:
ik zal er zijn voor jou.
Hij, maar wij ook.

En laten we vanuit deze woorden
elkaar de vrede van Kerstmis toewensen.

Vrede en alle goeds voor ieder van jullie!